

خطاپذیری در اجتهاد*

دکتر مصطفی محقق داماد

۳۱۳

از مؤسسه محترم فرزانه سپاسگزاری می‌کنم که این فرصت را برای من پیش آوردند تا در حضور اساتید مباحثی عرض کرده و از آنها استفاده کنم. *بسم الله الرحمن الرحيم*

و اما، کار ما معلم‌های کوچک یک عیب دارد، که به نظر من باید اینجا مطرح شود. آن عیب این است که معمولاً وقتی در دانشکده درس می‌دهیم، از آنجا که دانشجو خود را پایینتر و استادش را بالاتر می‌بیند، هر چه استاد می‌گوید در مقابل تصدیق قرار می‌گیرد. یعنی با تصدیق اعضای کلاس مواجه می‌شود. بنابراین بجز تکرار هیچ رشدی برای انسان پیش نمی‌آید. لذا، به نظر بنده باید این گونه جلسات را زیادتر کرد. یاد جلسات انجمن حکمت بخیر که زمان آقای دکتر بروجردی جلسات گرمی بود و از وقتی که موفق نشدم به آنجا بروم، از چگونگی وضعیت الانش خبر ندارم.

وقتی انسان مباحثی را حضور استادانش یا همترازش مطرح می‌کند و گفت‌وگو می‌شود، رشد آدمی بیشتر می‌شود. ناصر خسرو یک دو بیتی دارد، البته دو بیتی نیست، من دو بیت آن را حفظ هستم:

* متن سخنرانی دکتر محقق داماد، در مؤسسه نشر و پژوهش فرزانه، ۷ مهر ماه ۱۳۸۰. از استاد سپاسگزاریم.